



Biobränslekommittén

Protokoll

2018-09-06

Sekreterare

Sven Jägbrant

Protokoll fört vid möte med RMR:s Biobränslekommitté

Datum: 2018-09-06 kl. 08:30 – 10:20

Plats: Skype

Deltagare: Anders Löfgren Skellefteå Kraft, Sven Jägbrant SDC/VMU (sekreterare), Anders Andersson Södra Skogsenergi, Magnus Larsson Stora Enso Bioenergi, Thomas Esbjörnsson Sveaskog, Lars Björklund SDC/VMU, Jonas Torstensson Eon, Fredrik Hansson VMF Qbera (från punkt 7 och framåt), Håkan Jonsson SDC, Karl Sandstedt Göteborg Energi

Frånvarande: Peter Brekke SCA Energy, Staffan Dalbrink Mellanskog (ordförande), Johan Adolfsson VMF Syd

1. Mötets öppnande

Då Staffan inte hade möjlighet att närvara så agerade Sven tillfälligt ordförande för mötet. Sven öppnade mötet och genomförde närvarokontroll.

2. Godkännande av dagordning samt övriga frågor

Dagordningen godkändes, inga övriga frågor anmälades.

3. Val av personer att justera dagens protokoll

Till att justera dagens protokoll valdes Thomas Esbjörnsson, Sveaskog samt Anders Löfgren, Skellefteå Kraft.

4. Föregående protokoll och beslutspunkter

Föregående protokoll och uppföljning av beslutspunkter från föregående möte gicks igenom enligt punkterna nedan.

- **Standardskopa**, Anders Löfgren har fått i uppdrag att undersöka om en standardskopa kan tas fram i samarbete med något lokalt företag i Skellefteå. Anders berättade att han pratat med ett företag i Skellefteå, Plastteknik i Ostvik AB, som kan ta fram skopa enligt specifikationen. Priset handlar om hur många man beställer, Anders föreslår att man beställer en provserie för att ha möjlighet att testa lite innan man beställer flera och frågar vilket intresse som finns i kommittén. Magnus tycker det är intressant men ska kolla lite internt i ärendet och stämmer sedan av direkt med Anders L. så att han sedan kan beställa en testserie.

- **PENG-analys.** Magnus har gjort lite beräkningar på vilka möjliga vinster som finns med samordning av produktionsresurser, vilka lagts till i dokumentet och skickats ut till kommittén, som han gick igenom och motiverade. Magnus beskriver att variationen säkerligen är stor över landet beroende på förutsättningar, men tror att det finns en del fördelar med samordning av de skotarburna huggsystemen. Thomas tycker kalkylen är bra och ser också vinster av att samordna skotarburna huggsystem, men tycker det är svårt att sätta exakta pengar på det. Resursutnyttjandet kan dock troligtvis öka vid samordning. Lars och Sven har kompletterat sammanfattningen av rapporten efter de nya uppgifterna, och med detta kan dokumentet åter skickas till RMR som efterfrågat det från början. Punkten kan därmed anses vara avslutad.

På grund av endast en av justerare hade gett ok till föregående protokoll (Staffan hann inte ge någon kommentar innan han gick på ledighet) så kunde protokollet inte läggas till handlingarna, utan detta får vänta till nästa möte med förhoppningen om att Staffan innan dessa hunnit ge ok till protokollet. Frågan om protokollet kan läggas till handlingar tas alltså upp igen på nästa möte.

5. Status POB-projektet

Håkan redogjorde kort för de olika delarna i projektet och pratade om att man nu ska gå in i en fas med fallstudier för tre flöden där produkterna ska testas i en betaversion av VIOL3 för att se hur det fungerar. Sven, projektledare för delprojekt 2 (Mätning), rapporterar att sållådor är på plats och att man ska börja sålla närmsta veckorna. Sållningen syftar till att undersöka spridningen i partikelstorlek inom leveranserna samt jämföra olika typer av sållutrustning. Detta är viktigt för att studera reproducerbarhet och repeterbarhet i mätningen av partikelstorlek.

Magnus undrar hur arbetet taktar i förhållande till VIOL 3, Håkan svarar att det taktar bra i nuläget och att projektets önskemål nog ska passa in i förhållande till förnyelsens steg.

Jonas tycker överlag att det som görs i projektet är bra, men att det är väldigt mycket fokus på kopplingen till SDC och väldigt lite på det som han uppfattade som grundtanken – att ändra förhållningsättet till kvalitén på skogsbränslet och sättet man gör affärer på. Jonas tror att man där missar lite det som beskrivits i projektplanen. Anders A instämmer med Jonas kommentar och tillägger att representationen från olika företag tyvärr varit lite dålig, speciellt på senaste mötet och är lite orolig för projektet. Håkan instämmer delvis och säger att det varit mycket svårt att få med så många förbrukare i arbetet. Thomas håller med Anders A och Jonas och uttrycker också viss oro för om det efter detta projektet verkligen kommer bli de förändrade affärsmodeller som man från början tänkt sig. Thomas håller med Anders A och Jonas och uttrycker också viss oro för om det efter detta projektet verkligen kommer bli de förändrade affärsmodeller som man från början tänkt sig. Karl är av samma mening och frågar sig var mervärdet finns med detta system? Håkan infogar att möjligheten att tydligare kommunicera efterfrågad produkt är en av de stora vinsterna med projektet som förhoppningsvis kan ge mervärde.

6. Kontrollanvisning skotarvägning + kranspetsvågar

Lars beskriver kort att det nu finns ett utkast till dokument som beskriver kontrollrutiner för kranspetsvågar som används av skotare när man väger för ersättningsgrundande syfte. Utkastet ska gå till VMK-nämnd och RMR de närmsta veckorna. Lars beskriver även att han ser detta som en första

version som han i vinter hoppas blir kompletterad med fler användningsområden för kranspetsvågar, t.ex. s.k. hamnvågar. Tanken är alltså att dokumentet ska kunna omfatta fler användningsområden för kranspetsvågar i framtiden.

Magnus tror att ton kan vara ett bra handelsmått i vissa situationer, men att det förutsätter att vägningen är tillräckligt bra. Det är positivt att sådana här riktlinjer finns för då finns det något att förhålla sig till om man vill göra affärer på ton för vissa sortiment. Lars inflikar att kontrollanvisningen syftar till att sortera bort de vågar som inte duger för ersättningsgrundande mätning så att kvalitén kan bli jämnare och klara kraven i VML. Utifrån de begränsade tester som gjorts så kommer inte alla skotare att klara de uppställda kraven.

Håkan undrar om det finns något som hindrar för att använda vikten från en kranspetsvåg tillsammans med en torrhaltsbestämning för att kunna handa i TTV. Sven svarar att man då får titta på hela mätningen från vägning till provtagning för att få en uppfattning om noggrannhet för hela mätningen och ev. anpassa provtagning så att man klarar krav för TTV i VML.

7. Flismätning i bild

Fredrik beskrev kort att det nu finns ett godkänt system för mottagningskontroll av flis i bild kompletterat med videofilmning av provtagning som man kan granska för att se att allt gått rätt till. Mätarna godkänner i princip så att det är rätt sortiment på bilen utifrån bilderna och kan granska att provtagning skett korrekt av chaufförerna i efterhand på de inspelade filmerna. Detta finns ännu bara på en plats i landet, Obbola, och då för cellulosafilis, men tekniken för detta finns så det är i princip bara att beställa från SDC om man är intresserad.

Flera i kommittén tycker detta låter spännande och intressant och något man vill lära sig mer om (se punkt 10).

8. Prometec provtagningsrobot

Fredrik rapporterar att han och Sven har besökt en av Prometecs anläggningar i Finland under våren då Värtan har funderingar på att skaffa en sådan för sin provtagning. Roboten funkar ungefär som Mölndalsborren (borrar ner i skäpporna) men är helt automatiserad. Den mäter även volymen flis i skäpporna och samlar upp prover i samlingsbehållare.

9. Travvis kvalitetsklassning för bränsleved

Redan före semestern skickade Lars ut ett underlag till kommittén som berörde huruvida även bränsleveden ska kvalitetsbedömas travvis istället för att andelen vrak ska bedömas. Alltså på samma sätt som massavedsmätningen nu ska förändras från augusti 2019. Det vore märkligt att behålla nettoomräkning för bränsleved när den försvinner för massaveden. I utskicket fanns med ett förslag till klassningstabell för bränsleved.

Thomas har skickat runt förslaget på Sveaskog och har fått lite kommentarer, främst gällande gränser för övergrovt och kvistar. Han beskriver att det t.ex. är lokala skillnader i vad som är övergrovt som inte detta dokument täcker in och att man troligtvis kommer behöva en del lokala cirkulär för att täcka in detta. Fredrik hoppas man kan begränsa dessa i så stor omfattning som möjligt då det sänker produktiviteten på fjärrmätningssentralerna. De generella reglerna i tabellen måste alltså passa så

många som möjligt för att undvika alltför många lokala avvikelser från tabellen, även om de i vissa fall är nödvändiga.

Vad gäller enskilda gränser i tabellen så diskuterades dessa kort, men konstaterades att alla får i uppdrag att studera dessa noggrannare och prata inom sina organisationer kring dessa och återkoppla med kommentar kring gränserna direkt till Lars. Detta ska göras i god tid före nästa möte så att ett nytt förslag till tabell kan tas fram till det mötet och därefter skickas vidare till RMR för beslut. Sammanfattningsvis var kommittén positiv till att införa travvis kvalitetsklassning enligt samma princip som för massaved.

Jonas väcker frågan om någon har en uppfattning vad prima-sekunda kommer innebära för tillgången på bränsleved i landet, då mer rötved troligen kommer gå till massaveden. Thomas och Anders A. påpekar att detta såklart styrs av tillgång och efterfrågan lokalt i landet, men Anders A tror att det i södra Sverige kan vara en betydande del av bränsleveden som påverkas.

10. Studieresa

Flera av de medverkande i kommittén tycker att flismätning i bild låter som en intressant företeelse och föreslår att det fysiska mötet den 14–15 november förläggs till Umeå och Obbola för att studera detta närmare. Sven undersöker om det finns möjlighet att komma dessa datum och återkopplar så snart som möjligt via mail till kommittén så att man har möjlighet att boka in resa dit.

11. Begärd kontroll

Karl väckte frågan tidigare och tycker det är bra beskrivning av problematiken i föregående protokoll. Sven går igenom kort hur han uppfattade diskussionerna vid förra mötet. Lars beskriver sedan att det nu ska införas ett nytt avsnitt i dokumentet "Normer för kontroll" (som styr begärd kontroll) som handlar om begärd ommätning i bild, och att kanske även "Begärd ommätning av flis" skulle kunna vara ett avsnitt som beskriver hur man ska hantera dessa situationer.

Kommittén tycker att något motsvarande behövs för ommätning av flis, där man i vissa fall vill kunna ifrågasätta resultat och genomföra en kontroll som inte ska behöva anmälas i förväg. I de situationer finns inget behov någon kontrollmätare utan det handlar om att den ordinarie mätaren ska utföra en ny, noggrannare, mätning som ska fastställa ett resultat. Hur processen ska vara exakt på olika platser bör beskrivas lokalt, men det behöver förtydligas grundprinciper, om och när mätresultat ska justeras och vem som ska stå för kostnaderna i olika situationer. Kommitténs beslut blir att skicka frågan till VMK med uppdraget att ta fram ett förslag till sådant avsnitt som kan läggas till i "Normer för kontroll" så att man inför denna möjlighet och reglerar hur resultatet av det ska hanteras. Detta är en viktig fråga för förtroendet för mätningen och bör prioriteras.

10. Övriga frågor

Håkan beskrev kort att arbetet mot Biometria fortskrider och att en grov organisationsskiss nu finns, samt att vissa funktionschefer har namngivits. Processen löper nu med extrastämmor som ska resultera i att verksamheten fusioneras till ett Biometria med totalt 810 anställda. Hela processen ska vara klar till årsskiftet.

11. Mötets avslutande

Den tillfällige ordförande tackade för deltagandet och avslutade mötet.

Sven Jägbrant

SDC/VMU

Sekreterare

Justeras

Per mail

Justeras

Per mail

Thomas Esbjörnsson

Sveaskog

Anders Löfgren

Skellefteå kraft